

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA OBCHODU A SLUŽIEB

Mierová 1973/79, 066 01 Humenné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

HOSTINSKÝ

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 06601 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	HOSTINSKÝ
Kód a názov ŠVP	64 ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6489 H hostinský
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – SKKR 3
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	31. august 2023
Miesto vydania	SOŠ OaS, Mierová 1973/79, Humenné
Platnosť ŠkVP	1. september 2023 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	e-mail	Iné
RNDr. Oľga Skysľaková	Riaditeľka školy	+421 915869094	sousluhe@nexta.sk	www.sousluzhe.edu.sk
Ing. Michaela Tomčáková	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	+421 915869093	zastupcasosoas@gmail.com	
Ing. Katarína Dzuracká	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	+421 917309386	pvzastupca2@gmail.com	
Mgr. Monika Harvanová	Hlavná majsterka			
Bc. Eva Gáborová	Vedúca technicko- ekonom. úseku			
RNDr. Justína Horníková	Výchovný a kariérový poradca			

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj
Odbor školstva
Námestie mieru 2
080 01 Prešov

Tel.: 051/ 70 81 702
e-mail: skolstvo@vucpo.sk

Humenné 31. 08. 2023

RNDr. Oľga Skysľaková

riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠKVP Dátum	Revidovanie ŠKVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01.09.2010	01.09.2010	- zmena názvu predmetu Telesná výchova na Telesná a športová výchova platný pre 1. ročník
		-vo vzdelávacej oblasti „Účelové kurzy/cvičenia“ zmena názvu kurzu „Ochrana človeka a prírody“ na „Ochrana života a zdravia“
01.09.2011	01.09.2011	- zmena názvu predmetu Telesná výchova na Telesná a športová výchova platný pre 2. ročník
		- doplnenie učebných plánov o vzdelávacie oblasti
1.09.2012	1.09.2012	1.09.2012 zmenený názov školy z SOŠ obchodu a služieb na SOŠ
		1.09.2012 došlo k zmene čísla odboru z 6489 2 hostinský na 6489 H hostinský platný pre 1. ročník od šk. roka 2012/2013. Pre 2. a 3. ročník platí číslo odboru 6489 2 hostinský.
		- zmena názvu predmetu Telesná výchova na Telesná a športová výchova platný pre 3. ročník
1.09.2013	1.09.2013	1.09.2012 došlo k zmene čísla odboru z 6489 2 hostinský na 6489 H hostinský platný pre 1. a 2. ročník šk. roka 2013/2014. Pre 3. ročník platí číslo odboru 6489 2 hostinský.
		- predmet Matematika bol zaradený aj do 1. ročníka v rozsahu 1 h

		týždenne
		- zmena počtu hodín v predmete Spoločenská komunikácia v 1. ročníku z 1h na 0h
1.09.2014	1.09.2014	- zmena počtu hodín v predmete Materiály v 2. ročníku z 1,5h na 2h týždenne
1.09.2016	1.09.2016	-- na základe odporúčania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v Pedagogicko-organizačných pokynoch na školský rok 2016/2017 zapracovávame do ŠkVP plán aktivít na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti s ohľadom na zvyšovanie jazykovej kultúry žiakov na všetkých vyučovacích hodinách, témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu; globálne vzdelávanie, environmentálnu výchovu a finančnú gramotnosť
01.09.2017	01.09.2017	- zapracovaný Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.2 pod číslom 2017-1053/10961:12 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom.
1.09.2018	1.09.2018	- zapracovaná Mediálna výchova ako prierezová téma do procesu vzdelávania
1.09.2018	1.09.2018	- zapracovaný plán školskej knižnice do procesu vzdelávania.
1.09.2019	30.08.2019	1.ročník šk. roka 2019/2020 zaradený do systému duálneho vzdelávania. Predmet Odborný výcvik sa realizuje 15 h týždenne v prevádzkach zamestnávateľov a 3,5 h týždenne praktickej prípravy formou cvičení na teoretickom vyučovaní V časti 4.0 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory sa vkladá nová poznámka „g“ vzhľadom na duálny systém vzdelávania, ktorý začína 1. ročníkom
1.09.2020	1.09.2020	- zapracovaný ŠkVP pre skrátenú formu štúdia daného odboru
		- zapracovaný ŠkVP pre duálny systém vzdelávania v danom odbore
1.09.2022	1.09.2022	Zmena podľa Dodatku č.10 pre odborné vzdelávanie a prípravu skupín odborov 62 Ekonomické vedy; 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II - Aktualizácia kľúčových kompetencií v zložke Charakteristika ŠkVP v učebnom odbore hostinský v podkapitole 3.2.1 Kľúčové kompetencie. - Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie v

		podkapitole 3.1 Charakteristika absolventa. Štandardy spoločné pre všetky učebné a študijné odbory skupiny odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
		- Úprava kompetencií a štandardov pre ekonomické vzdelávanie v jednotlivých predmetoch odborov skupiny 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II
1.09.2023	1.09.2023	- zavedenie Slovenského kvalifikačného rámca SKKR – úroveň 3

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V UČEBNOM ODBORE 6489 H hostinský

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 066 01 Humenné
Názov školského vzdelávacieho programu	HOSTINSKÝ
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6489 H hostinský
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – SKKR 3
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná

2.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Hostinský v učebnom odbore 6489 H hostinský zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Trojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, zloženia a skladovania potravín, výživy, stolovania, technológie prípravy pokrmov a pod. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií alebo brainstormingu,

ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludskú vzťahovú a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov. Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Družstevnej 1475, Humenné. Praktická príprava prebieha vo všetkých ročníkoch v školských odborných učebniach, v reštauráciách v Humennom, ktoré sú našimi kmeňovými partnermi.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestniť na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program Hostinský je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na odporúčenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Učebný odbor 6489 H hostinský nie je vhodný pre žiakov s mentálnym postihnutím, s vážnymi poruchami zraku a sluchu a s vážnym telesným narušením. Pre tento odbor sa vyžaduje zdravotný preukaz.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých gastronomických akciách, ktoré organizujú súkromní podnikatelia. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Veľké množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

2.2 Systém duálneho vzdelávania

Duálne vzdelávanie je systém odborného vzdelávania a prípravy na výkon povolania, ktorým sa získavajú vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre povolanie. Vyznačuje sa najmä úzkym prepojením všeobecného a odborného teoretického vzdelávania v strednej odbornej škole s praktickou prípravou u konkrétneho zamestnávateľa.

Základné princípy systému duálneho vzdelávania

1. Zmluvný vzťah

Stredná odborná škola uzavrie so zamestnávateľom **zmluvu o duálnom vzdelávaní**, ktorej predmetom je záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť a záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania. Následne po prijatí žiaka na štúdium v systéme duálneho vzdelávania uzavrie plnoletý žiak so zamestnávateľom **učebnú zmluvu**, (v prípade neplnoletého žiaka uzavrie zmluvu jeho zákonný zástupca), ktorá okrem identifikačných náležitostí a vymedzenia formy a miesta praktického vyučovania musí obsahovať presné vymedzenie organizácie štúdia s uvedením presného časového harmonogramu praktického vyučovania. Organizácia praktického vyučovania u zamestnávateľa musí byť vymedzená tak, aby zodpovedala organizácii výchovy a vzdelávania v stredných školách.

2. Výkon praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania

Žiak sa pripravuje na výkon povolania, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa priamo na jeho pracovisku. Absolvovaním praktického vyučovania u zamestnávateľa žiak bezprostredne poznáva reálne prostredie výkonu povolania a rozvíja pracovné návyky nevyhnutné pre úspešné zaradenie sa na trh práce bezprostredne po ukončení štúdia bez potreby ďalšieho doškolenia či preškolenia.

3. Prevzatie zodpovednosti zamestnávateľom za praktické vyučovanie

Zamestnávateľovi v systéme duálneho vzdelávania sa nielen umožňuje vstúpiť do procesu odborného vzdelávania, ale ukladá sa mu plná zodpovednosť za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania a na tento účel uhradza všetky náklady spojené s financovaním praktického vyučovania.

Finančné zabezpečenie žiaka

a. Motivačné štipendium

Žiakovi, ktorý sa bude pripravovať na povolanie v študijnom alebo v učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov **s nedostatočným počtom** absolventov pre potreby trhu práce, sa poskytne **mesačne** v období školského vyučovania **motivačné štipendium** z prostriedkov **štátneho rozpočtu**.

b. Podnikové štipendium

Žiakovi, ktorý bude vykonávať praktické vyučovanie u zamestnávateľa bude môcť zamestnávateľ **zo svojich prostriedkov poskytovať** podnikové štipendium.

c. Odmena za produktívnu prácu

Žiakovi, ktorý na praktickom vyučovaní bude vykonávať produktívnu prácu, sa bude poskytovať odmena za produktívnu prácu. Odmena za produktívnu prácu sa poskytuje **za každú hodinu vykonanej produktívnej práce** vo výške najmenej 50% z hodinovej minimálnej mzdy. Pri

určovaní jej výšky sa zohľadňuje aj kvalita práce a správanie žiaka.

Hmotné zabezpečenie žiaka

Žiakovi, ktorý vykonáva praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania zamestnávateľ:

- a. **zabezpečuje na svoje náklady**
 - osobné ochranné pracovné prostriedky
 - posúdenie zdravotnej, zmyslovej a psychologickej spôsobilosti žiaka, ak sa na výkon praktického vyučovania jej posúdenie vyžaduje.
- b. **uhrádza žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na stravovanie žiaka počas praktického vyučovania vo výške ustanovenej § 152 ods. 3 a Zákonníka práce,**
- c. môže uhradiť žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na ubytovanie žiaka v školskom internáte a cestovné náhrady za dopravu z miesta trvalého bydliska do strednej odbornej školy, miesta výkonu praktického vyučovania a školského internátu a späť a zo školského internátu do strednej odbornej školy a miesta výkonu praktického vyučovania a späť.

Zákonník práce

- zamestnávateľ môže so žiakom SOŠ alebo OU, najskôr v deň, keď žiak dovŕši 15 rokov veku, uzatvoriť zmluvu o budúcej pracovnej zmluve, predmetom ktorej bude záväzok zamestnávateľa, že žiaka po ukončení štúdia prijme do pracovného pomeru, a záväzok žiaka, že sa stane zamestnávateľovým zamestnancom.
- zmluva o budúcej pracovnej zmluve sa uzatvára so súhlasom zákonného zástupcu, inak je neplatná.
- uzatvorenie pracovnej zmluvy môže zamestnávateľ odmietnuť, ak
- nemá pre žiaka vhodnú prácu, pretože sa menia jeho úlohy,
- pre zdravotnú nespôsobilosť žiaka vykonávať prácu zodpovedajúcu kvalifikácii, ktorú žiak získal absolvovaním učebného odboru alebo študijného odboru, alebo
- žiak nespĺnil podmienky klasifikácie a hodnotenia a tieto podmienky boli dohodnuté v zmluve o budúcej pracovnej zmluve.
- súčasťou zmluvy je záväzok žiaka, že zotrvá u zamestnávateľa v pracovnom pomere po určitú dobu, najviac tri roky, alebo zamestnávateľ môže požadovať od neho úhradu nákladov, ktoré vynaložil na jeho prípravu na povolanie.

2.3 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov učebného odboru: **6489 H hostinský**

Dĺžka štúdia:	3 roky
ma štúdia:	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium.
Spôsob ukončenia štúdia:	záverečná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	vysvedčenie o záverečnej skúške výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie SKKR 3
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	v pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Študijné odbory nadstavbového štúdia pre absolventov trojročných učebných odborov nadväzujúcich na predchádzajúci odbor štúdia – úplné stredné odborné vzdelania na úrovni SKKR 4

2.4 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Hostinský v učebnom odbore 6489 H hostinský zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná v týždňových cykloch – strieda sa jeden týždeň teoretického vyučovania a jeden týždeň odborného výcviku.

Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy na Družstevnej 1475, Humenné. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, zloženia a skladovania potravín, výživy, stolovania, technológie prípravy pokrmov a pod. V rámci odborného

výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Praktická príprava prebieha vo všetkých ročníkoch v školských odborných učebniach, v reštauráciách v Humennom, ktoré sú našimi kmeňovými partnermi. Tieto reštaurácie sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto učebnom odbore. Prevádzkové podmienky reštaurácií a rýchleho občerstvenia umožnia žiakom podieľať sa na výrobe a distribúcii pokrmov pre školské a podnikové stravovanie, hotových a minútkových jedál pre širokú verejnosť vrátane bežnej a príležitostnej obsluhy pri rôznych gastronomických akciách a medzinárodných aktivitách školy. Prípravu jedál zabezpečujú žiaci pod dozorom učiteľa alebo inštruktora (zamestnanec podniku) odborného výcviku. Pri zabezpečovaní stravovania pre verejnosť si žiaci osvojujú potrebné návyky v komunikácii s hosťami a klientmi, prijímaní objednávok, servírovaní, vyúčtovaní a upratovaní po hosťoch. Ďalšie odborné zručnosti žiaci získavajú pri rôznych spoločenských akciách buď v reštauráciách pri komerčných objednávkach alebo v rámci praktických laboratórnych cvičení. Dôvodom takejto organizácie je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstrov odborného výcviku. Žiaci si majú možnosť vyskúšať svoje teoretické a praktické zručnosti priamo v styku s klientmi buď reštauráciách alebo v škole. Takéto podujatia sú pre žiakov veľmi lákavé, motivujúce a inšpirujúce. Plánujeme realizovať spoločenské akcie pri príležitosti organizovania rôznych domácich a zahraničných seminárov a sympózií, športových stretnutí, spoločenských akcií Domova dôchodcov, gastronomické stretnutia partnerských škôl z Čiech, Slovenska (Bratislava, Humenné. Časť odborného výcviku máme zabezpečenú zmluvnými vzťahmi s fyzickými a právnickými osobami. Žiaci v priebehu štúdia sa dostanú na rôzne pracoviská, nakoľko ich práca sa pravidelne strieda.

Trojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy so všeobecným prehľadom o celej oblasti stravovacích služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Učebný odbor 6489 H hostinský integruje teoretické a praktické vyučovanie.

Dôvodom takejto organizácie je skutočnosť, aby si žiaci precvičili a vyskúšali aj také zručnosti, situácie a javy, ktoré sa v bežnej praxi vyskytujú zriedkavo. Tieto vyučovacie aktivity prebiehajú pod dozorom majstrov odborného výcviku

Záverečná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

2.5 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do učebného odboru 6489 H hostinský môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongeniálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,

- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby,
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imunodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

2.6 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec Strediska praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pri nástupe žiaka na štúdium sa vyžaduje:

1. Pracovné oblečenie

Dievčatá

- Biela blúzka

- Čierna sukňa (max. 10 cm nad kolená, nie bedrová)
- Čierna vesta
- Biela zásterka
- Zdravotné topánky (nie vsuvky)
- Príručník (2 kusy)
- Menovka

Chlapci

- Biela košeľa (1x s dlhým rukávom, 1x s krátkym rukávom)
- Čierne nohavice
- Čierna vesta
- Biela zásterka
- Čierne topánky (polovičné)
- Príručník (2 kusy)
- Motýlik (čierny)
- Menovka

2.7 Zdravotný preukaz pre prácu s potravinami

Zakazuje sa nosenie „pírsingu“. Odborný výcvik budú žiaci vykonávať na určených pracoviskách (kmeňových, zmluvných) a Stredisku pracovného vyučovania. Odborný výcvik sa bude vykonávať aj v čase školských prázdnin, prípadne v sobotu a v nedeľu podľa potreby a záujmu žiakov.

3 PROFIL ABSOLVENTA UČEBNÉHO ODBORU 6489 H hostinský

3.1 Charakteristika absolventa

Učebný odbor 6489 H hostinský je určený pre chlapcov a dievčatá. Dĺžka štúdia je 3 roky a končí sa záverečnou skúškou. Absolvent získa výučný list a v ďalšom 2 - ročnom štúdiu popri zamestnaní môže získať maturitné vysvedčenie v odbore Spoločné stravovanie. Podmienkou prijatia je úspešné ukončenie ZŠ. Absolvent ovláda prípravu jedál teplej a studenej kuchyne vrátane diétnych jedál, múčnikov a cukrárenských výrobkov. Pozná technologické postupy prípravy jedál, techniku expedície, zásady estetickej úpravy jedál, ošetrovanie a uskladňovanie surovín, delenie a triedenie bežných druhov mäsa, zveriny, hydiny a rýb. Vie prijímať jednoduché a zložité objednávky, podávať informácie o jedlách a nápojoch, poskytovať odbornú inštrukciu pri servírovaní špeciálnych pokrmov a nápojov, ovláda zásady vedenia administratívy a účtovania v prevádzke, vie účtovať na kontrolnej pokladnici, inkasovať tržby, písať jedálne lístky, čapovať a ošetrovať nápoje, ošetrovať a skladovať potraviny a používané predmety (poháre, nádoby, príbory a pod.). Po ukončení prípravy samostatne zvládne jednoduchú a zložitú obsluhu hostí v zariadeniach spoločného stravovania (reštaurácie, hotely, bary, bistrá, chaty a pod.) pri bežných prevádzkach ako aj pri slávnostných príležitostiach, uviesť hostí a poskytnúť pomoc klientom pri výbere z jedálneho lístka, pripravuje miešané nápoje aj podľa vlastných receptúr, vie pripraviť jednoduché jedlá, minútky, šaláty a múčniky, dokončuje jedlá pred hosťom a pripravuje tabule na slávnostné príležitosti. Absolvent vie pripraviť pracovisko a ovláda všetky práce spojené so stolovaním. Vie prijímať jednoduché a zložité objednávky, podávať informácie o jedlách a nápojoch, poskytovať odbornú inštrukciu pri servírovaní špeciálnych pokrmov a nápojov, ovláda zásady vedenia administratívy a účtovania v prevádzke, vie účtovať na kontrolnej pokladnici, inkasovať tržby, písať jedálne lístky, čapovať a ošetrovať nápoje, ošetrovať a skladovať potraviny a používané predmety (poháre, nádoby, príbory a pod.). Absolvent ovláda kategorizáciu ubytovacích zariadení, pozná pracovné pozície v týchto zariadeniach, má základné vedomosti o fungovaní ubytovacích zariadení z hľadiska obsluhy aj administratívnych činností.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na rozsah zrakového poľa, priestorové videnie, rozlišovanie zvuku, udržiavanie rovnováhy, rozlišovanie čuchových podnetov, rozdelenie pozornosti, praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Požiadavky sú kladené aj na rozlišovanie farieb a farebných odtieňov, rozlišovanie chuti, samostatné myslenie a odolnosť voči sensorickej záťaži.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov trojročných učebných odborov v rámci denného alebo diaľkového nadstavbového štúdia na úrovni ISCED 3A v študijnom odbore spoločné stravovanie a získať úplné stredné odborné vzdelanie, ktoré mu umožňuje pokračovať v štúdiu na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať rôznymi vzdelávacími cestami prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom učebnom odbore.

Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie pripravuje žiaka porozumieť základným ekonomickým atribútom a odbornej problematike odboru, na ktorý sa pripravuje. Učivo vedie žiaka k poznaniu významu vzdelania pre uplatnenie na trhu práce, k uvedomeniu si dôležitosti práce ako zdroja tvorby hodnôt, nástroja ekonomického zabezpečenia rodiny i prostriedku vlastnej seberealizácie. Žiak získava základné vedomosti a zručnosti v oblasti ekonomiky podniku, pracovnoprávných vzťahov, učí sa racionálne uvažovať i konať, je vedený k uvedomovaniu si zodpovednosti za vlastnú prácu, vo vzťahu k vlastnej osobe i vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi. Poznáva práva zamestnanca a vie tieto práva uplatňovať legitímnymi prostriedkami, chápe spoločenskú funkciu sociálnej pomoci a vie postupovať pri jej nárokovaní. Žiak rozmyšľa o vzťahu medzi nadobúdaním hmotných statkov a zmyslom života, vie chrániť svoj majetok a uplatňuje vo svojom konaní princípy všeobecnej morálky. Osvojuje si základné vedomosti o poskytovaní informácií ľuďom - oznamovanie, referovanie, rozprávanie; o ovplyvňovaní ľudí - prehováranie, presvedčovanie získavaní informácií od ľudí - presných a štrčných v písomnej forme presvedčivých a efektívnych v hovorovej forme (poradenstvo). Učivo vedie žiaka k získavaniu informácií, skúmaní spôsobov, ako prijímať komunikáciu - čítaním, počúvaním a porozumením, poznatkov prostredníctvom informačných a komunikačných technológií. Učí žiaka najúčinnjším spôsobom čítania rôznych druhov písomných materiálov, ako zmeniť pasívne vnímanie ľudí na aktívne, rozdielom medzi neverbálnou a verbálnou komunikáciou spôsobom sumarizácie písomnej alebo hovorovej komunikácie vo forme poznámok. Učivo rozvíja vyjadrovacie schopnosti žiaka a vedie ho ku kultivovanému ústnemu prejavu pri rokovaní s rôznymi typmi zákazníkov a pri rokovaní s nadriadenými a so spolupracovníkmi. Žiak sa naučí porozumieť otázkam fungovania jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti vo vzťahu k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb. Pri spracovaní školských vzdelávacích programoch odporúčame dôkladne preštudovať dokument *Národný štandard finančnej gramotnosti* (ďalej len *Národný štandard*) a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky z neho budú zaradeného vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiaka a v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať *Národný štandard* na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo pod tém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy. Učivo poskytuje žiakovi teoretickú prípravu na výkon odbornej, hygienicky bezchybnej a bezpečnej práce vo svojom odbore. Učí sa používať správne technologické postupy, nové pracovné techniky, materiály, suroviny a strojné zariadenia. Obsahové štandardy sú zamerané tak, aby žiak osvojené vedomosti vedel aplikovať v praxi. Žiak nadobúda základné poznatky o získavaní, vlastnostiach, skladovaní, využití materiálov a surovín. Žiak získava základné vedomosti a zručnosti v oblasti tvorby cien jedál a nápojov a vypracovania rozpočtov, čo zvýši jeho finančnú gramotnosť / *národný štandard finančnej gramotnosti*/. Naučí sa suroviny a materiály využívať pre prípravu finálnych produktov a služieb s využitím príslušných techník a technológií. Žiak je pripravovaný zvládnuť bežnú a jednoduchú údržbu strojných zariadení na užívateľskej úrovni a zároveň si osvojí základné princípy organizácie práce vo výrobných, obchodných, obdobytových a iných prevádzkach. Oblasť vzdelávania vedie žiaka k dodržiavaniu zásad správnej výrobnnej praxe, pravidiel a predpisov o hygiene a sanitácii, ochrane zdravia pri práci, k zodpovednému prístupu k zákazníkovi a k poskytovaniu bezpečného a zdravotne bezchybného tovaru a služieb. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi. Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) spoločné pre všetky učebné odbory/oblasti vzdelávania na danom stupni vzdelania a špecifické vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- aplikovať základné ekonomické a právne normy nevyhnutné pre výkon činnosti v prevádzke spoločného stravovania,
- charakterizovať zásady správnej výrobnéj praxe,
- popísať hospodárske písomnosti používané v odbore,
- popísať základné odborné technické a technologické pojmy,
- vysvetliť zásady osobnej a prevádzkovej hygieny,
- používať predpisy HACCP,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vysvetliť zásady protipožiarnych pravidiel v spoločnom stravovaní,
- popísať organizáciu práce vo výrobnom stredisku,
- popísať zásady hospodárenia a správneho používania, skladovania a uchovávanía surovín a materiálov,
- vysvetliť spôsoby ochrany vlastností surovín, materiálov a tovaru,
- zhodnotiť kvalitu surovín, materiálov a tovaru,
- spoznať základné potraviny a nápoje, ich charakteristiku, základné zmyslové skúšky akosti a dodržiavanie doby spotreby,
- zostaviť kalkulácie a výpočty množstva spotreby surovín,
- popísať základné receptúry a technologické postupy prípravy pokrmov,
- opísať moderné spôsoby platenia.
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné)
- uviesť príklady použitia hotovostného a bezhotovostného platobného styku
- popísať nové trendy v gastronómii.

Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Cieľom vzdelávacej oblasti je poskytnúť žiakovi schopnosť vedieť aplikovať základné odborné vedomosti do praxe. Vzdelávacia oblasť rozvíja v žiakovi odborné zručnosti potrebné pre pracovné činnosti vo výrobných, obchodných, obytových strediskách a v strediskách služieb. Žiak získa praktické skúsenosti o základných technických a technologických postupoch, ktoré sú dôležité pre vykonávanie zvoleného povolania. Žiak sa pripravuje na samostatnú prácu so surovinami a materiálom potrebným na vytvorenie finálneho produktu a služieb, na vykonávanie výpočtov a kalkulácií surovín a materiálov. Bude vedieť prakticky uplatniť základné spôsoby skúšok akosti surovín, materiálov a tovaru. Naučí sa používať pracovné stroje, zariadenia a ostatný inventár potrebný k pracovnej činnosti. Vzdelávacie štandardy sú zvolené tak, aby umožnili žiakovi prakticky používať zásady správnej výrobnéj a prevádzkovej praxe, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žiak si prakticky osvojí zásady komunikácie so zákazníkom, zásady prijímania objednávky, inkasovania a vyúčtovania.

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať pravidlá protipožiarnej ochrany a hygienické a protiepidemiologické pravidlá,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, v súlade s hygienickými predpismi gastronomickej prevádzky, resp. prevádzky

- ubytovacích služieb,
- uplatňovať predpisy HACCP,
 - vykonávať základné pracovné činnosti vo výrobných, odbytových a ubytovacích strediskách,
 - používať odbornú terminológiu vo svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady správania sa na pracovisku,
 - organizovať svoju prácu v bežnej gastronomickej prevádzke a pri gastronomických akciách,
 - spolupracovať pri zostavovaní jedálnych a nápojových lístkov podľa gastronomických pravidiel,
 - zvoliť správne postupy práce, potrebné suroviny a zariadenia pre prípravu pokrmov,
 - vykonávať základné spôsoby zmyslových skúšok akosti surovín a tovarov, preberanie, skladovanie a výdaj tovaru, spôsoby uplatňovania reklamácií,
 - pripraviť pokrmy teplej a studenej kuchyne podľa receptúr,
 - prakticky uplatňovať techniky jednoduchej i zložitej obsluhy pri podávaní jedál a nápojov,
 - aplikovať nové trendy v gastronómii,
 - uvádzať hostí, podávať informácie o jedlách a nápojoch, prijímať objednávky,
 - pripraviť pracovisko a obsluhu pri osobitných druhoch slávnostného stolovania,
 - pripraviť základné miešané nápoje a rôzne druhy káv,
 - podávať jedlá na úseku hotelových izieb,
 - ovládať starostlivosť o ubytovacie priestory,
 - používať vo výrobnom gastronomickom stredisku pracovné stroje, zariadenia a inventár,
 - orientovať sa v moderných technológiách, surovinách a materiáloch,
 - komunikovať so zákazníkom pri predaji tovaru a poskytovaní služieb,
 - uplatňovať etické zásady komunikácie s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi a dôsledne zachovávať diskretnosť,
 - vypočítať množstvá spotreby surovín pre pripravované pokrmy a ceny jedál,
 - základné právne normy o ochrane spotrebiteľa,
 - aplikovať základné podnikateľské aktivity,
 - dodržiavať zásady hmotnej zodpovednosti pri hospodárení so zverenými prostriedkami,
 - pracovať s registračnou pokladnicou,
 - vyhotoviť účet hosťovi za ubytovanie a stravovanie.

Ekonomické vzdelávanie

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory;
- vysvetliť základné pojmy úvodu do sveta práce – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny;
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie;
- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;
- opísať riziká spojené s riadením vlastných financií;
- vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov a zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov;
- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient);
- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu;
- rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa;
- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík;
- identifikovať korupčné a podvodné správanie;
- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov;
- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);
- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);
- zostaviť rozpočet domácnosti;
- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti;
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru;
- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi;
- zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby;
- uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní;
- vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou);
- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi a význam ochrany vkladov v SR;
- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí a zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority;
- opísať základné typy bankových produktov;
- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov;
- opísať moderné spôsoby platenia;
- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné);
- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak);
- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty;
- aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie;
- uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov;
- vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom;
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov;
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti);
- vysvetliť podstatu a význam poistenia;
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné);
- vysvetliť základný účel verejného poistenia;

- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti;
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

- 1. Ekonomika**
- 2. Svet práce**
- 3. Pravidlá riadenia osobných financií**
- 4. Výchova k podnikaniu**
- 5. Spotrebiteľská výchova**

Komunikácia

Hlavným cieľom vzdelávacieho štandardu zameraného na komunikáciu je príprava absolventa, ktorý rozumie komunikácii ako prostriedku dorozumievania a prenosu informácií a vie komunikovať s ľuďmi. Pre mladých ľudí, ktorí sa pripravujú v oblasti služieb je komunikácia jedným zo základných faktorov k úspešnému naplneniu získaných vedomostí v reálnom pracovnom živote. Absolvent vie správne nadviazať kontakt, ovláda umenie komunikovať a správne používať komunikačné teórie pri rokovaní.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vyjadrovať sa ústne a písomne primerane situácii,
- čítať s porozumením, počúvať pozorne,
- voliť optimálnu formu komunikácie,
- spracovať informácie,
- prezentovať informácie primerane situácii,
- používať informačné a komunikačné technológie,
- ovládať normy spoločenského kontaktu a spoločenského aktu,
- zvládať konfliktné komunikačné situácie.

Kompetencie absolventa

Absolvent učebného odboru 6489 H hostinský po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

3.2.1 *Kľúčové kompetencie*

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí.

Ide o schopnosť sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;
- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval;
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa

porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;
- zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;
- chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;

- diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
- porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostražití a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
- kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.“

3.2.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- používať základné právne predpisy, ustanovenia obchodného, živnostenského, občianskeho a pracovného práva,
- ovládať základné návyky z oblasti osobnej aj prevádzkovej hygieny a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- definovať zásady správnej výrobnéj praxe,
- popísať odbornú terminológiu typickú pre oblasť svojho povolania a jej využitie pri riešení praktických úloh,
- popísať materiály, ich zloženie, kvalitu, získavanie, spracovanie a ostatnú manipuláciu s ohľadom na zdravie človeka a ochranu životného prostredia,
- poznať pojmy súvisiace s výpočtom cien jedál a nápojov
- charakterizovať správny životný štýl človeka,
- popísať špecifickú problematiku vo svojom odbore,
- aplikovať vedomosti v priamom kontakte s klientmi,
- rozhodovať samostatne o pracovných problémoch.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- uplatniť v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- uplatniť estetiku práce a prostredia s dodržaním hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce na prevádzke,
- praktizovať odbornú terminológiu v svojom odbore a využívať všeobecné poznatky, pojmy a zásady pri riešení praktických úloh,
- vykonávať základné užívateľské práce s výpočtovou technikou,
- postup pri výpočtoch súvisiacich s tvorbou cien
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby nenarušoval životné prostredie,
- pracovať v tíme,
- použiť základné zásady rokovania s klientmi, zákazníkmi a spolupracovníkmi,
- konať hospodárne a v súlade so stratégiou trvale udržateľného rozvoja.

b) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- adaptabilitou, kreativitou, disponibilitou, spoľahlivosťou,
- trpezlivosťou, dôslednosťou a presnosťou,
- schopnosťou spolupracovať, sebadisciplínou, mobilitou, schopnosťami pracovať v tíme,
- budovaním imidžu firmy, pozitívnym kontaktom so zákazníkom, samostatnou prácou, dodržovaním predpisov o ochrane spotrebiteľa, dodržiavaním firemnej kultúry,
- flexibilitou,
- profesionálnou hrdosťou, zodpovednosťou za zverený majetok,
- schopnosťou riešiť konfliktné situácie.

4 UČEBNÝ PLÁN UČEBNÉHO ODBORU 6489 H hostinský

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb, Mierová 1973/79, 066 01 Humenné
Názov ŠkVP	HOSTINSKÝ
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	6489 H hostinský
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – SKKR 3
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
iné	vyučovací jazyk - slovenský

Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Jazyk a komunikácia	11,5	Všeobecné vzdelávanie – povinné predmety	11,5	
Zvuková rovina jazyka a pravopis Významová / lexikálna rovina jazyka Tvarová/morfologická rovina jazyka Syntaktická/skladobná rovina jazyka Sloh Jazyk a reč Čítanie s porozumením Práca s informáciami Jazyková kultúra Komunikácia Všeobecné pojmy Literárne obdobia a smery Literárne druhy Literárne žánre Štruktúra literárneho diela Štylizácia textu Počúvanie s porozumením Čítanie s porozumením Písomný prejav Rečové zručnosti Jazykové prostriedky Komunikačné situácie a jazyková funkcia Poznatky o krajinách študovaného jazyka	3,5	Slovenský jazyk a literatúra	3,5	
	8	Anglický jazyk/Ruský jazyk/Nemecký jazyk	8	
Človek a hodnoty	1		1	
Komunikácia Dobré vzťahy v rodine Dôstojnosť ľudskej osoby Etika sexuálneho života Etika práce	1	etická výchova/náboženská výchova	1	
Človek a spoločnosť	1		1	
Sociálne vzťahy v spoločnosti Človek – občan Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd Ľudské práva a základné slobody	1	občianska náuka	1	
Človek a príroda	1		1	
Atómy a chemické prvky, periodická sústava, chemická väzba Zmesi a roztoky Chemické reakcie Základy názvoslovia anorganických látok Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote Charakteristika a delenie organických látok Biolátky	1	chémia	1	
Matematika a práca s informáciami	3		3	
Čísla, premenná a početové výkony s číslami Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy Geometria a meranie Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy Informácie okolo nás Princípy fungovania DT Komunikácia prostredníctvom DT Informačná spoločnosť	3	matematika informatika	2 1	
Zdravie a pohyb	4,5		4,5	
Zdravie a jeho poruchy Zdravie a životný štýl Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť Športové činnosti pohybového režimu	4,5	telesná a športová výchova	4,5	

Teoretické vzdelávanie	18				
Ekonomické vzdelávanie	18	Odborné vzdelávanie – povinné predmety	29,5		
Ekonomika		ekonomika	2	11,5	
Pravidlá riadenia osobných financií			3		
Výchova k podnikaniu					
Spotrebiteľská výchova					
Svet práce					
Komunikácia					
Osobnosť, Jednotlivec a komunikácia		spoločenská komunikácia	2		
Spoločenský kontakt a konflikty					
Interkultúrna komunikácia					
Spoločenská etiketa, spoločenské vystupovanie					
Cesta k úspešnej kariére					
Organizovanie pracovných podujatí					
Obchodné rokovania					
Starostlivosť o hostí					
Technické a technologické vzdelávanie					
Potraviny, suroviny a materiály		potraviny a výživa	5,5		
Základné technologické a technické pojmy		technológia	9,5		
Základy technológie prípravy pokrmov					
Základy stolovania		stolovanie	6,5		
Základy ubytovacích služieb					
Technologické a technické vybavenie		zariadenie závodov	1		
Praktická príprava	47,5		47,5		
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygienické predpisy, HACCP	47,5	odborný výcvik	47,5		
Organizácia a nadväznosť pracovných činností vo výrobných strediskách gastronomických zariadení					
Organizácia a nadväznosť pracovných činností v odbytových strediskách gastronomických zariadení					
Organizácia a nadväznosť pracovných činností na úseku ubytovania					
Organizácia práce, pracovné stroje, zariadenia a inventár výrobných, odbytových stredísk a úseku ubytovania v strediskách gastronomických zariadení					
Precvičovanie jednotlivých činností vo výrobných, odbytových strediskách a na úseku ubytovania					
Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania					
Administratívne práce v prevádzke					
Disponibilné hodiny	11,5				
CELKOM	99		99	11,5	

Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/ náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou a na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.

- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín.

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola obchodu a služieb Mierová 1973/79, 066 01 Humenné			
Názov ŠkVP	HOSTINSKÝ			
Kód a názov ŠVP	64 ekonomika a organ., obchod a služby			
Kód a názov učebného odboru	6489 H hostinský			
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – SKKR 3			
Dĺžka štúdia	3 roky			
Forma štúdia	denná			
Druh školy	štátna			
Vyučovaci jazyk	slovenský jazyk			
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	3.	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	10,5	8	3,5	22
Jazyk a komunikácia				
Slovenský jazyk a literatúra	1,5	1	1	3,5
Anglický jazyk / ruský jazyk a)b)	3	3	2	8
Človek a hodnoty				
Etická výchova/náboženská výchova a)c)	1			1
Človek a spoločnosť				
Občianska náuka	1			1
Človek a príroda				
Chémia	1			1
Matematika a práca s informáciami				
Matematika	1	1		2
Informatika a)		1		1
Zdravie a pohyb				
Telesná a športová výchova a)d)	2	2	0,5	4,5
Odborné vzdelávanie	22,5	25	29,5	77
Teoretické vzdelávanie				
Ekonomika		1	1	2
Hospodárske výpočty		1,5	1,5	3
Spoločenská komunikácia		1	1	2
Potraviny a výživa	1,5	2	2	5,5
Technológia	3	2,5	4	9,5
Stolovanie	2	2	2,5	6,5
Zariadenia závodov	1			1
Praktická príprava				
Odborný výcvik a)e)	15	15	17,5	47,5
Voliteľné predmety				
Spolu	33	33	33	99
Účelové kurzy				
Ochrana života a zdravia f)				
Telovýchovno-výcvikový kurz				

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	30
Záverečná skúška	-	-	1
Spolu týždňov	33	33	31

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- b) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov minimálne v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- e) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne platných záväzných predpisov v rozsahu min. 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.
- f) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na Ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz priamo po triedach, výnimočne po ročníkoch. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- g) V prípade, že sa vyučovanie uskutočňuje v triede, v ktorej sa nachádzajú aj žiaci, ktorým sa poskytuje praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania sa výučba cudzieho jazyka realizuje minimálne v rozsahu 5 týždenných vyučovacích hodín. Výučba telesnej a športovej výchovy sa realizuje v rozsahu minimálne 3 týždenné vyučovacie hodiny za štúdium. Predmet odborný výcvik sa realizuje podľa požiadaviek zamestnávateľských subjektov v rozsahu minimálne 50 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 15 hodín, 2. a 3. ročník 17,5 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 13,5; maximálne 60 týždenných vyučovacích hodín za štúdium (1. ročník 18 hodín, 2. a 3. ročník 21 hodín), pričom počet disponibilných hodín je 3,5.“

5 UČEBNÉ OSNOVY UČEBNÉHO ODBORU 6489 H hostinský

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	schoposti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote	Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v	Schopnosť pracovať v rôznych skupinách	Požadované vedomosti	Požadované zručnosti	Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺	☺	☺	☺
anglický jazyk / nemecký jazyk	☺	☺	☺	☺	☺	☺
občianska náuka	☺	☺	☺	☺		☺
etická/náboženská výchova	☺	☺	☺	☺		☺
chémia		☺	☺	☺	☺	☺
matematika		☺	☺	☺	☺	☺
informatika			☺	☺	☺	☺
telesná a športová výchova			☺		☺	☺
Povinné odborné predmety						
ekonomika	☺			☺	☺	☺
hospodárske výpočty	☺	☺		☺	☺	
spoločenská komunikácia	☺	☺	☺	☺	☺	☺
potraviny a výživa	☺	☺	☺	☺	☺	☺
technológia	☺	☺	☺	☺	☺	☺
stolovanie	☺	☺	☺	☺	☺	☺
zariadenie závodov	☺			☺	☺	
odborný výcvik				☺	☺	☺
Účelové kurzy						
ochrana života a zdravia				☺		☺
telovýchovno-výcvikový kurz						☺